KEŞAN Ticaret borsası 1953

KEŞAN TİCARET BORSASI

YEŞİL BÜLTEN

EKİM 2026

COP31 Eylem Gündemi Fiji'de Paylaşıldı

COP31 Başkanı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Birleşmiş Milletler'de (BM) açıklanan COP31 Eylem Gündemi'ni, 5 Ekim 2026 tarihinde Fiji'de düzenlenen Pre-COP toplantılarında uluslararası paydaşlarla paylaştı.

Türkiye'nin ev sahipliğinde Antalya'da gerçekleştirilecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) 31. Taraflar Konferansı (COP31) öncesindeki hazırlık sürecinin önemli aşamalarından biri olan Pre-COP toplantılarına Fiji ve Tuvalu ev sahipliği yapıyor.

Fiji'de düzenlenen Pre-COP Paydaş Toplantısı'nda COP31 Eylem Gündemi'nin temel yaklaşımını anlatan Kurum, gündemin yalnızca bir etkinlikler listesi değil, iklim hedeflerini somut sonuçlara dönüştürmeyi amaçlayan bütüncül bir uygulama çerçevesi olarak tasarlandığını belirtti.

COP31 "Uygulama COP'u" Olarak Konumlandırılıyor

"Diyalog, Uzlaşı ve Eylem" ilkeleri üzerine oluşturulan COP31 Eylem Gündemi; 10 öncelikli tema, 6 küresel hedef, 11 girişim ve 13 destekleyici çıktıdan oluşuyor.

COP31'in temel hedefinin ülkelerin iklim taahhütlerini uygulamaya dönüştürmek olduğunu vurgulayan Kurum, iklim değişikliğiyle mücadelede hedeflerin ve teknolojilerin büyük ölçüde ortaya konulduğunu, bundan sonraki dönemde ise uygulanabilir çözümlerin hayata geçirilmesine odaklanılması gerektiğini ifade etti.

Bu doğrultuda COP31'in, hedef ve taahhütlerin ötesine geçerek uygulamaya ve ölçülebilir sonuçlara odaklanan bir "Uygulama COP'u" olarak konumlandırılması hedefleniyor.

2035 İçin 6 Küresel Uygulama Hedefi

COP31 Eylem Gündemi kapsamında enerji, sanayi, şehirleşme, gıda, okyanuslar ve sağlık gibi alanları kapsayan 10 öncelikli tema belirlendi.

Gündem kapsamında ayrıca 2035 perspektifiyle 6 küresel uygulama hedefi ortaya konuldu. Açıklanan hedefler arasında; Elektriğin nihai enerji tüketimindeki payının **%35'e çıkarılması**, Belediye atığı oluşumunda öngörülen artışın **en az yarı yarıya azaltılması**, Binalardaki enerji yoğunluğunun **%25 azaltılması**, Küresel döngüsel malzeme kullanım oranının **en az %15'e çıkarılması** yer alıyor. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesini desteklemek amacıyla girişimler, finansman ve uygulama mekanizmaları, taahhütler ve uluslararası ortaklıkların devreye alınması öngörülüyor.

COP31 kapsamında geliştirilen **"Bridge 2035 – Uygulama Köprüsü"** yaklaşımının da iklim hedefleri ile uygulama mekanizmaları arasındaki bağlantının güçlendirilmesinde önemli bir araç olması hedefleniyor.

Pasifik Ada Ülkelerinin İklim Mücadelesine Dikkat Çekildi

Fiji'deki toplantıların önemli gündem başlıklarından biri de iklim değişikliğinin Pasifik ada ülkeleri üzerindeki etkileri oldu.

Deniz seviyesindeki yükselme ve aşırı hava olaylarının Fiji, Tuvalu ve diğer Pasifik ülkeleri açısından giderek artan bir risk oluşturduğunu belirten Kurum, bölge ülkelerinin iklim değişikliğiyle mücadelede sesinin daha güçlü duyurulması gerektiğini ifade etti.

Kurum, COP31 Başkanlığı olarak Pasifik ülkelerinin karşı karşıya olduğu iklim risklerinin uluslararası gündemde daha fazla yer almasına önem verdiklerini vurguladı.

Sanayi, Enerji Verimliliği ve Döngüsel Ekonomi Gündemde

Pre-COP kapsamında gerçekleştirilen ikili görüşmelerde de yeşil dönüşüm ve sanayiyi yakından ilgilendiren konular ele alındı.

COP31 Başkanı Murat Kurum, Avustralya İklim Değişikliği ve Enerji Bakanı Chris Bowen ile yaptığı görüşmede Antalya'da gerçekleştirilecek COP31'e yönelik hazırlıkları değerlendirirken; Almanya Federal Çevre, İklim Eylemi, Doğa Koruma ve Nükleer Güvenlik Bakanlığı Devlet Sekreteri Jochen Flasbarth ile gerçekleştirilen görüşmede enerji verimliliği, döngüsel ekonomi ve yeşil sanayileşme başlıkları ele alındı.

COP31 Eylem Gündemi ile küresel iklim hedeflerinin uygulamaya aktarılması, farklı sektörlerde somut dönüşüm mekanizmalarının oluşturulması ve ülkeler, uluslararası kuruluşlar, finans kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi amaçlanıyor.

Türkiye'nin ev sahipliğinde Antalya'da gerçekleştirilecek COP31'in, iklim hedeflerini somut uygulamalara dönüştürmeye odaklanan yaklaşımıyla küresel iklim gündeminde yeni bir uygulama dönemine zemin hazırlaması bekleniyor.

COP31'de sağlık çağrısı

COP31'de sağlık uzmanları, Türkiye ve Avustralya'dan fosil yakıtlardan uzaklaşma yol haritasında halk sağlığını açık bir hedef haline getirmesini istedi.

Temiz Hava Hakkı Platformu (THHP) ve Kanada Çevre İçin Hekimler Derneği (CAPE), Küresel İklim ve Sağlık İttifakı'nın desteğiyle 16 Kasım 2026'da Antalya'da düzenledikleri basın toplantısında ortak çağrı yaptı. Talep, enerj dönüşümünün yalnız emisyonlar üzerinden değil, insanların sağlığına sağlayacağı kazanımlar üzerinden de değerlendirilmesi. Kurumların toplantı sonrası yayımladığı bülten, Türkiye ve Avustralya'nın COP31 başkanlıklarına yöneltilen önerileri aktarıyor; açıklama, kabul edilmiş bir COP31 kararı veya yeni bir ülke taahhüdü değil.

Sağlık, geçişin yan faydası değil açık hedefi olsun

CAPE Sağlık ve Ekonomi Politikaları Direktörü Dr. Leah Temper, halk sağlığının iyileştirilmesinin enerji dönüşümünün açık hedefleri arasına alınmasını istedi. Temper'in vurgusu, daha az kirliliğin sağlayabileceği kazanımların karar süreçlerine taşınması ve geçişten etkilenen çalışanlar ile toplulukların korunması oldu.

Toplantıya katılamayan eski Dünya Sağlık Örgütü yöneticisi Dr. Maria Neira'nın ilettiği mesaj da aynı ayrımı öne çıkardı: Sağlığı iyileştirmek hem harekete geçmenin gerekçesi hem de başarının ölçütü olmalı. Burada duyurulan, üzerinde uzlaşılmış bir gösterge seti veya sayısal sağlık hedefi değil; yol haritasının hangi sonuçları gözetmesi gerektiğine ilişkin bir politika talebi

Türkiye için 55 milyar dolar tahmini yeni araştırma değil

THHP Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Gamze Varol, platformun Enerji ve Temiz Hava Araştırma Merkezi (CREA) ile hazırladığı çalışmaya atıf yaptı. 22 Ekim'de açıklanan araştırma , fosil yakıt kaynaklı PM2,5 kirliliği için Türkiye'de 2024'e ilişkin yaklaşık 26.500 erken ölüm ve yıllık 55 milyar dolar ekonomik yük tahmin ediyor.

Bu rakamlar COP31 toplantısında açıklanan yeni bir sayım değil. Yeşil Haber'in yöntemini incelediği araştırmada sonuçlar model tahminlerine dayanıyor; 55 milyar dolar da yalnız hastane harcamalarını ifade etmiyor. Varol, sağlık maliyetlerinin görünür kılınmasını ve karar süreçlerinde kullanılmasını istedi.

Güneş Paneli Bul

Çalışanların hakları ve toplulukların katılımı

THHP'nin çağrısı, kömürden çıkış planının çalışanların gelirlerini, sosyal ve sağlık haklarını korumasını; kömür bölgelerinde yeni iş ve geçim olanakları yaratmasını da içeriyor. Fosil yakıt faaliyetlerinden etkilenen toplulukların karar süreçlerine katılması ve geçmiş kirliliğin giderilmesi toplantıda öne çıkan diğer başlıklar oldu.

Kanadalı senatör Rosa Galvez, finansman tercihlerinin sağlık sonuçlarıyla birlikte değerlendirilmesini savundu. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları ve İklim Değişikliği Özel Raportörü Elisa Morgera ise çıkarma, işleme, taşıma ve tüketim aşamalarının sağlık hakkıyla ilişkisine dikkat çekti. Bu değerlendirmeler konuşmacıların görüş ve talepleri olarak okunmalı.

İklim Değişikliği ve Hava Kirliliğiyle Ortak Mücadele Ekonomiye Trilyonlarca Dolar Kazandırabilir

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ve İklim ve Temiz Hava Koalisyonu (CCAC) tarafından yayımlanan *Entegre İklim ve Temiz Hava Eyleminin Küresel Ekonomik Değerlendirmesi* raporu, iklim değişikliği ve hava kirliliğiyle eş zamanlı mücadelenin önemli ekonomik, çevresel ve toplumsal kazanımlar sağlayabileceğini ortaya koydu. Rapora göre, bu kapsamda gerçekleştirilen her 1 dolarlık yatırım, sağlık ve yaşam kalitesindeki iyileşmeler de hesaba katıldığında yaklaşık 15 dolarlık ekonomik fayda sağlayabiliyor.

İklim değişikliği ve hava kirliliğinin ortak nedenlerini ve etkilerini ele alan raporda, altı sektörde uygulanabilecek 25 çözümün ekonomik getirileri değerlendirildi. Yenilenebilir enerjiye geçiş, enerji verimliliğinin artırılması, sanayi ve ulaşım kaynaklı emisyonların azaltılması, metan salımlarının önlenmesi ile atık ve atık su yönetiminin iyileştirilmesi öne çıkan çözümler arasında yer aldı.

2050 Yılında Ekonomik Faydalar Küresel GSYH'nin Yüzde 4,5'ine Ulaşabilir

Rapora göre, belirlenen 25 çözümün uygulanmasının önümüzdeki on yıldaki maliyetinin küresel gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) yüzde 0,7'sine karşılık geleceği öngörülüyor. Buna karşılık, uygulamaların gecikmeden hayata geçirilmesi durumunda ekonomik faydaların 2035 yılında küresel GSYH'nin yüzde 2,8'ine, 2050 yılında yüzde 4,5'ine ve 2100 yılında yüzde 11,4'üne ulaşabileceği tahmin ediliyor.

Yalnızca sağlık harcamalarındaki azalma ve iş gücü verimliliğindeki artış gibi doğrudan ekonomik kazanımlar dikkate alındığında dahi yatırılan her 1 doların yaklaşık 4 dolarlık fayda sağlayabileceği belirtiliyor.

Hava Kirliliğine Bağlı 144 Milyon Erken Ölüm Önlenebilir

Raporda, hava kirliliğinin insan sağlığı üzerindeki etkilerine de dikkat çekiliyor. İnce partikül madde (PM2.5) ve yer seviyesindeki ozon kirliliğinin dünya genelinde her yıl milyonlarca erken ölüme ve kronik hastalığa neden olduğu vurgulanıyor.

Belirlenen 25 çözümün kapsamlı biçimde uygulanmasıyla, 2050 yılına kadar hava kirliliğine bağlı toplam 144 milyon erken ölümün önlenebileceği öngörülüyor. Ayrıca söz konusu önlemlerin, hava kirliliğinin yıllık sağlık yükünü yüzde 60 ila 70 oranında azaltabileceği ifade ediliyor.

İklim değişikliğiyle mücadele açısından da önemli kazanımlar öngören rapora göre, çözümlerin uygulanmasıyla 2050 yılına kadar karbondioksit emisyonları yaklaşık yüzde 50, metan emisyonları yüzde 60 ve PM2.5 oluşumuna yol açan başlıca kirletici emisyonları yaklaşık yüzde 70 oranında azaltılabilir.

Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliği Resmi Gazete'de Yayımlandı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından hazırlanan **Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliği** Resmi Gazete'de yayımlandı. Yönetmelik, **16 sektör ve 137 ekonomik faaliyeti** kapsayan yapısıyla Türkiye'de çevresel açıdan sürdürülebilir yatırımların sınıflandırılmasına yönelik temel çerçeveyi oluşturuyor.

2021 yılında yayımlanan **Yeşil Mutabakat Eylem Planı** kapsamında geliştirilen Türkiye Yeşil Taksonomisi'nin, sürdürülebilir yatırımların belirlenmesinde ortak bir çerçeve sunmasının yanı sıra sanayi kuruluşlarının yeşil finansmana erişimini desteklemesi bekleniyor. Yönetmelik ile sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına yönelik ortak kriterlerin oluşturulması, piyasada şeffaflığın artırılması ve "yeşile boyama" (greenwashing) riskinin azaltılması da hedefleniyor.

Altı Çevresel Hedef Belirlendi

Yönetmelik kapsamında ekonomik faaliyetler için 6 çevresel hedef yer alıyor. Bunlar; sera gazı emisyonlarının azaltımı, iklim değişikliğine uyum, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ile restorasyonu olarak sıralanıyor.

Bir Faaliyetin Taksonomiye Uyumlu Sayılması İçin Üç Koşul Aranacak

Yönetmeliğe göre bir ekonomik faaliyetin Türkiye Yeşil Taksonomisi ile uyumlu kabul edilebilmesi için üç temel koşulu eş zamanlı olarak sağlaması gerekiyor: Önemli Katkı, Önemli Zarar Vermeme ve Asgari Sosyal Koruma.

"Önemli Katkı" kriteri kapsamında ekonomik faaliyetin altı çevresel hedeften en az birine önemli ölçüde katkı sağlaması gerekiyor. "Önemli Zarar Vermeme" kriteri ise söz konusu faaliyetin diğer çevresel hedeflerin hiçbirine önemli ölçüde zarar vermemesini öngörüyor. Bunun yanı sıra faaliyetin, "Asgari Sosyal Koruma" kriteri kapsamında belirlenen sosyal koruma önlemleri ve standartlarına da uyum sağlaması gerekiyor.

Teknik Tarama Kriterleri 16 Sektör ve 137 Ekonomik Faaliyeti Kapsıyor

Ekonomik faaliyetlerin taksonomiye uyumunun değerlendirilmesinde kullanılacak Teknik Tarama Kriterleri, 16 sektör ve 137 ekonomik faaliyeti kapsıyor.

Türkiye Yeşil Taksonomisi hazırlanırken Avrupa Birliği Taksonomisi kapsamındaki ekonomik faaliyetler dikkate alınırken, Türkiye'nin ekonomik ve sektörel yapısı doğrultusunda tarım ve turizm sektörleri de ulusal taksonomi kapsamına dahil edildi.

Taksonominin ilerleyen dönemlerde yeni sektör ve ekonomik faaliyetlerle genişletilmesi öngörülüyor. Kapsama eklenecek faaliyetler, Teknik Uzman Grubu ve Türkiye Taksonomi Komitesinin çalışmaları doğrultusunda belirlenecek. Teknik Tarama Kriterleri ise İklim Değişikliği Başkanlığının resmi internet sitesinde yayımlanacak.

Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliği Resmi Gazete'de

Raporlama Reel ve Finans Sektörü İçin Farklılaşacak

Yönetmelikte raporlama sistemi, reel sektör ve finans sektörü için iki farklı yapı üzerinden kurgulandı.

Reel sektöre ilişkin raporlama usul ve esasları İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından belirlenecek. Finans sektörünün raporlama esasları ve kullanılacak raporlama şablonları ise Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) tarafından hazırlanacak.

Reel sektör açısından taksonomi raporlaması gönüllülük esasına dayanacak ve doğrudan bir yasal raporlama zorunluluğu bulunmayacak. Bununla birlikte, bankalar ve diğer finans kuruluşları tarafından sağlanan yeşil finansman kaynaklarından yararlanmak isteyen şirketlerden taksonomi kapsamında bilgi ve raporlama talep edilebilecek.

Finans sektörü açısından ise zorunlu raporlama dönemi **1 Ocak 2029** tarihinde başlayacak.

Türkiye Yeşil Taksonomisi'nin uygulamaya geçmesiyle birlikte, sürdürülebilir yatırımların ortak kriterler üzerinden değerlendirilmesi ve finansman kaynaklarının çevresel hedeflerle uyumlu ekonomik faaliyetlere yönlendirilmesi açısından yeni bir dönemin başlaması bekleniyor.

KEŞAN Ticaret borsası 1953

KEŞAN TİCARET BORSASI

YEŞİL BÜLTENİ

Büyük Cami Mahallesi Yağ Pazarı Sokak No: 16/6
Keşan/EDİRNE
Merkez Tel:(0284) 714 10 87 **GSM:** (0541) 442 82 78
Canlı Hayvan Borsası : (0284) 714 96 18
E-Posta : kesantb@tobb.org.tr **KEP Adresi:** kesantb@hs03.kep.tr **Web:** www.kesantb.org.tr